

Η ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

Θα προσπαθήσω να συνοψίσω και να συμπληρώσω τις τεχνικές οδηγίες της F.I.V.B. για την σύγχρονη διαιτησία και την ψυχολογία του διαιτητή .:

Όλα όσα μέχρι σήμερα έχουν γραφεί υπό την μορφή οδηγιών θέλω να τα θέσω κάτω από την επικεφαλίδα η « **τέχνη της διαιτησίας**».

Επιμένω στον όρο **τέχνη** και όχι **τεχνική** διότι σήμερα με την διαφοροποίηση των κανονισμών και την «**ελαστικότητα**» που τους διακρίνει , το έργο του διαιτητή γίνεται δυσκολότερο και μόνο με την **τέχνη** μπορεί να πετύχει το έργο του.

Τεχνική σημαίνει άριστη γνώση των κανονισμών και πιστή εφαρμογή τους αδιακρίτως. Δηλαδή ο διαιτητής ενεργεί στους αγώνες βάση ενός «καλουπιού.»

Εφαρμόζει λοιπόν τους κανονισμούς όπως ο δικαστής τους νόμους «επί δικαίων και αδίκων».

Τέχνη της διαιτησίας όμως , να μεν σημαίνει άριστη γνώση των κανονισμών και εφαρμογή τους , αλλά ποτέ αδιάκριτα . Σημαίνει ευχέρεια στην εφαρμογή τους και πάντοτε υπό το πρίσμα της δίκαιης συνδρομής μας για την αναβάθμιση του θεάματος του αθλήματος μας.

Κατά μία έννοια και οι διαιτητές δικαστές είναι και πρέπει η δικαιοσύνη τους να είναι τυφλή και οι κανονισμοί να εφαρμόζονται , αλλά σύμφωνα με τις οδηγίες της Διεθνούς Ομοσπονδίας , **αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο της επιτυχίας ενός παιγνιδιού.**

Αυτό σημαίνει ότι οι διαιτητές πρέπει με τις αποφάσεις τους , να στηρίζουν το άθλημα και το θέαμα , αναβαθμίζοντας την προσφορά των αθλητών σε αυτά , «**βοηθώντας**» τις θεαματικές φάσεις καμιά φορά παραβλέποντας και την πιστή εφαρμογή των κανονισμών.

Θα πρέπει να διευκρινίσω ότι αυτό αφορά **μόνο τις αμυντικές προσπάθειες** και μόνο αυτές (πιαστό-διπλή μπάλα κ.λ.π.) , στις οποίες κατά κάποιο τρόπο θα «κλείνουμε» τα μάτια μας σε ορισμένες περιπτώσεις , όπως π.χ.

Αθλητής τρέχει να επαναφέρει την μπάλα έξω από τον αγωνιστικό χώρο υπερπηδά διαφημιστικές πινακίδες κ.λ.π. και πριν η μπάλα χτυπήσει στο έδαφος βουτάει και κυριολεκτικά αποκρούει κουβαλώντας ή μεταφέροντας την μπάλα.

Θα ήταν εγκληματικό από μέρους μας να σφυρίζαμε πιαστό ή διπλή μπάλα που όντως ήταν , αντιθέτως θα επιτρέψουμε την εξέλιξη του παιγνιδιού **επιβραβεύοντας την προσπάθεια του αθλητή .**

Να είστε σίγουροι ότι κανένας δεν πρόκειται να διαμαρτυρηθεί αντίθετα πολλοί θα χειροκροτήσουν την προσπάθεια αυτή και θα αποδοκιμάσουν τον διαιτητή εάν την διακόψει.

Η πιστή εφαρμογή των κανόνων στις περιπτώσεις αυτές θα έχει αρνητικά αποτελέσματα για το θέαμα , διότι οι παίκτες θα περιορίσουν τις «επικίνδυνες και θεαματικές» ενέργειες τους , ενέργειες που ευχαριστούν τους θεατές και προάγουν το άθλημα.

Ο κόσμος θα θυμάται ένα ωραίο παιγνίδι με πλούσιο θέαμα με παίκτες πρωταγωνιστές και «άφαντο» διαιτητή , παρά ένα πρωταγωνιστή διαιτητή με αστηρά και σωστά σφυρίγματα και καθόλου αγωνιστικό θέαμα.

Και εδώ έρχεται και η μεγάλη δυσκολία του έργου μας: **Πως δηλ.να είμαστε δίκαιοι εφαρμόζοντας κάποιες φορές την αδικία.**

Η εφαρμογή της ισονομίας της δίκαιης κρίσης αλλά και της « αδικίας» που προαναφέραμε , προϋποθέτει ειδικές προδιαγραφές για τον διαιτητή πετοσφαίρισης.

Αυτές είναι:

A.Προσωπικότητα:

Η προσωπικότητα όλων των ατόμων και κατ επέκταση του διαιτητή κτίζεται με τα χρόνια μέσα από τα βιώματα τις γνώσεις και τις εμπειρίες εντός και εκτός των γηπέδων.

Η προσωπικότητα αυτή πρέπει να αντανακλά θετικά στο πρόσωπο μας από την πρώτη στιγμή που θα βρεθούμε στο γήπεδο γιατί πρέπει να γνωρίζουμε ότι :

Στο γήπεδο του αγώνα που έχετε οριστεί η φήμη σας όποια και αν είναι , έχει ήδη πάει πριν από την φυσική σας παρουσία.

Με ευγένεια θα χαιρετίσουμε όλους τους παράγοντες του αγώνα(συνάδελφοι, προπονητές , συνοδοί κ.λ.π) , διότι με αυτούς θα συνεργαστούμε στην συνέχεια και ο καθένας με τον τρόπο του είναι σε θέση να μας αξιολογήσει με την πρώτη ματιά. Γι αυτό έχει αξία **να κερδίσουμε την πρώτη εντύπωση** γιατί αν συμβεί το αντίθετο θα έχουμε επιπλέον προβλήματα στην εξέλιξη του παιγνιδιού.

Στο γήπεδο θα πρέπει να είμαστε 40 περίπου λεπτά πριν την προγραμματισμένη ώρα έναρξη του παιγνιδιού , χρόνος που θα μας βοηθήσει να εγκλιματιστούμε και να προετοιμαστούμε ψυχολογικά . Στο διάστημα αυτό επίσης θα πρέπει να φορέσουμε τα ρούχα του διαιτητή και θα πρέπει να αποφεύγουμε να πηγαίνουμε στο γήπεδο ντυμένοι από το σπίτι μας. Αφού υπάρξει η απαιτούμενη προετοιμασία και επαφή μεταξύ των συνεργατών διαιτητών μέσα στα αποδυτήρια , όλοι μαζί πια εισερχόμαστε στον αγωνιστικό χώρο κατευθυνόμενοι όπως είπαμε προς τους συμμετέχοντες του αγώνα για την απαραίτητη γνωριμία –χαιρετισμό.

Ποτέ μη θεωρήσετε τις αυτονόητες αυτές κινήσεις ως περιττές και να τις παραλείψετε.

Αυτές αρχίζουν να συνθέτουν το πορτρέτο ενός ευγενικού αυτοκυριαρχούμενου συνειδητοποιημένου διαιτητή , ο οποίος γνωρίζει καλά την δουλειά του και μπορεί να κερδίζει τις πρώτες εντυπώσεις από τις ομάδες , και ίσως και τον κόσμο που παρακολουθεί.

B. Πιστή εκτέλεση των διαδικασιών

Η δεύτερη πολύ σημαντική κίνηση μας είναι η αυστηρή και πιστή τήρηση των διαδικασιών πριν την έναρξη (έλεγχος και εφαρμογή πρωτοκόλλου , μπάλες και γενικά η προετοιμασία του αγώνα.)

Στην ενότητα αυτή πρέπει να εξαντληθεί το μέγιστο της αυστηρότητας μας , γεγονός που θα μας βοηθήσει στην συνέχεια για την εξέλιξη του αγώνα , διότι όλοι οι συμμετέχοντες θα έχουν πάρει το μήνυμα για την ποιότητα του διαιτητή ώστε στην συνέχεια να είναι περισσότερο προσεκτικοί και στο παιγνίδι και στην συμπεριφορά τους.

Νωθρότητα – νωγελικότητα αλλά και γαλαρότητα δεν επιτρέπονται στην φάση αυτή του αγώνα όπως βέβαια και σε καμία άλλη.

Γ.Εφαρμογή του πειθαρχικού

Αυστηροί επίσης πρέπει να είμαστε στην απονομή των ποινών και στην χρήση των καρτών γνωρίζοντας ότι όσο ελέγχουμε με την προσωπικότητα και τα σφυρίγματα μας το παιγνίδι , τόσο θα αποφευχθεί η ανάγκη επιβολής ποινών.

Πολλές φορές ή άλογη χρήση της κάρτας φέρνει ακριβώς το αντίθετο από το επιδιωκόμενο , αποτέλεσμα, δηλ.να χάσουμε τον έλεγχο του αγώνα και τελικά να χαλάσει το παιχνίδι.

Εδώ πρέπει να θυμόμαστε ότι η επιβολή ποινών δεν είναι προσωπική υπόθεση του διαιτητή , αλλά διαδικασία που προβλέπεται από τους κανονισμούς , άρα έχει ιδιαίτερη σημασία και ο τρόπος χρήσης της κάρτας και τελικά η επιβολή της ποινής αφού και την ομάδα θα επηρεάσει αλλά κυρίως την ψυχολογία του αθλητή.

Δ. Γνώση του κανονισμού-σφυρίκτρα

α. Απαιτείται από τον διαιτητή να έχει άριστη γνώση του κανονισμού αλλά και να κατανοεί τους θεμελιώδεις αρχές για τις οποίους φτιάχτηκε ο κανονισμός αυτός. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η άμεση και σωστή παρέμβαση μας όπου και όταν αυτή απαιτείται ., συμβάλλοντας στην ομαλή εξέλιξη του παιχνιδιού .

β **Η σφυρίκτρα** του διαιτητή είναι ένα εργαλείο που η χρήση της συμβάλει στην ομαλή ροή του παιχνιδιού ή αποδιοργανώνει αντίθετα. Πρέπει να είναι εύκολα ακουστή το δε σφύριγμα πρέπει να είναι σκληρό , κοφτό και μακρύ όσο έχει ανάγκη ο χώρος και η κατάσταση.

Το σφύριγμα πρέπει να βγαίνει άμεσα με το λάθος , όχι πριν γιατί το μαντέψαμε , όχι αργότερα.

Πρέπει να δίδουμε την σιγουριά στους παράγοντες του αγώνα ότι είμαστε συνεχώς έτοιμοι να παρέμβουμε όπου και όποτε χρειαστεί.

Ο βαθμός ετοιμότητας επηρεάζει απόλυτα την κρίση και κατ επέκταση τροφοδοτεί ή αποδυναμώνει την εμπιστοσύνη στις ικανότητες μας.

γ. **Χειροσήμανση:** Σημαντικότετος παράγοντας επιτυχούς διαιτησίας. Πρέπει να ακολουθεί πάντα το σφύριγμα μας και ποτέ δεν προηγείται , .Η στάση μας πρέπει να είναι σωστή οι δε κινήσεις και υποδείξεις να είναι ευδιάκριτες από όλους σύμφωνα με τα πρότυπα του κανονισμού.

δ. **Ενδοσυνεννόηση- Συνεργασία :** Παράγοντες που βοηθούν στην ήρεμη και επιτυχή εξέλιξη του αγώνα είναι η ενδοσυνεννόηση και συνεργασία μεταξύ του σώματος των διαιτητών. Μετά από κάθε σφύριγμα μας για την διακοπή του παιχνιδιού και προτού υπάρξει υπόδειξη , θα πρέπει να υπάρξει μια γρήγορη ματιά στους συνεργάτες διαιτητές για να επιβεβαιώσουμε ή να αλλάξουμε αν χρειαστεί την απόφαση που ήδη είχαμε διαμορφώσει , αποφεύγοντας τις εκ των υστέρων αναιρέσεις ,διαμαρτυρίες και εντάσεις που μας αποσυντονίζουν και δημιουργούν αμφισβητήσεις για τις ικανότητες μας.

ε.**Κλείσιμο Φύλλου αγώνα** Μετά το τέλος του αγώνα θα πρέπει και πάλι αυστηρά να τηρηθεί η διαδικασία **κλεισίματος του Φύλλου** αγώνα όπως προβλέπεται στο πρωτόκολλο και αφού τελειώσουμε θα ευχαριστήσουμε τους συνεργάτες μας και όλους τους συμμετέχοντες κάνοντας πάντα ένα τελευταίο έλεγχο στο Φ.Α. προτού το κλείσουμε.

Να είστε σίγουροι ακολουθώντας αυτά τα λίγα που θέλουν τόσα πολλά για να γίνουν, οι διαιτησίες σας κάθε φορά θα έχουν μεγαλύτερες πιθανότητες να είναι επιτυχείς και εσείς θα είστε ευχαριστημένοι, περνώντας τελικά τυπικά απαρατήρητοι αλλά ουσιαστικά παρόντες αφού συμβάλατε θετικά στην ομαλή εξέλιξη ενός ακόμη αγώνα.